

**2003 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇE
KANUN TASARILARI İLE 2001 MALÎ YILI GENEL
VE KATMA BÜTÇE KESİN HESAP KANUNU
TASARILARININ PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI**

09.03.2003

İÇİNDEKİLER

Çevre Bakanlığı
Dışişleri Bakanlığı
Orman Bakanlığı

.....
BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Sayın Hamzaçebi'de.

Buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, komisyonun değerli üyeleri; nasıl, Türkiye 2000'li yıllara geldiğinde sürdürülebilir büyüme gibi bir kavramla tanıştıysa, çevre koruma deyince sürdürülebilir kalkınma dediğimiz bir kavram da var; bu kavramla çok daha eski tanıştık tabii.

Sürdürülebilir kalkınma, ilk bakışta ekonomik içerikli bir kavram olarak gözükmele birlikte sosyal boyutu, çevre boyutu olan bir kavram. Artık, giderek çevre kirliliğinin artması bütün ülkeleri bu kirliliğe karşı önlem almaya yöneltmiş ve kalkınmanın bu çevre kirliliği boyutu da önemsenmeye başlamıştır. Sürdürülebilir kalkınma dediğimiz kavramın iki esası var. İyi bir kalkınma politikası için yeterli doğal kaynağın korunması ve gerektiğinde geliştirilmesi, yenilenmesi ve kalkınma dediğimizde daha çok ekonomik içerikli bu kavramın oluşması sürecine çevresel, kültürel, sosyal çeşitli boyutların da katılması. Kalkınmayı sadece bu tanımdan hareketle, artık, ekonomik içerikli bir kavram olarak almıyoruz. Kalkınma her ne şekilde olursa olsun, mutlaka, çevreye olan etkiyi de dikkate alacak şekilde planlanmak zorundadır. Türkiye, 80'li yıllara geldiğinde 83 yılında 2872 sayılı Çevre Kanununu çıkarmış, o günden sonra çevre konusunda çok daha bilinçli yaklaşımlar gösterilmeye çalışılmışsa da Çevre Bakanlığının veya çevreye odaklı vakıfların ve diğer sivil toplum örgütlerinin faaliyetleri bugüne kadar çevreyi korumada hak ettiğimiz yere gelmemiştir.

Doğal kaynakların korunmasından tutalım, bir yönüyle belki Kültür Bakanlığını ve diğer kurumları ilgilendiriyor gibi gözükmele birlikte Çevre Bakanlığını da ilgilendiren mimari eserlerin korunmasına kadar çevre koruma çok geniş boyutlu bir kavram. Ülkemizdeki uygulamasında çevre koruma daha çok doğal kaynakların korunması yönüyle algılanmış, işte, denizlerin kirlenmemesi, içme suyu kaynaklarının temiz tutulması, katı atıkların veya diğer atıkların çevreyi kirlenmesinin önlenmesi gibi kavramlar yönüyle alınmış, konunun diğer boyutları biraz daha ikinci planda kalmıştır. Çevre Bakanlığının bu yönde çalışmaları, birikimi mutlaka vardır, buna inanıyorum, Türkiye'de çalışması yapılmamış, incelemesi yapılmamış hiçbir alan yoktur. Türkiye'de yeterli bilgi birikimi vardır, her konu yeteri kadar incelenmiştir, ama, bu yapılan incelemeler, varılan

sonuçlar hkmetler tarafından toplumun arzu ettiği ölçüde, toplumun hak ettiği, gerektirdiği ölçüde kararlara yansımamıştır. evre konusunda da bu yaklaşımı görüyoruz. Çevreyi daha çok evre Bakanlığının planladığı ve yönettiği bir kavram olarak görüyoruz. evre Bakanlığının bu yapıdan biraz daha kurtularak bunu topluma, sivil toplum örgütlerine mal eden bir yaklaşım içerisinde olması gerekir.

Sayın Bakan bazı açıklamalarda bulundu, ED raporu uygulamasında 12 aya, zaman zaman 18-24 aya kadar çıkan ve yatırımcılar için sorun arz eden bu srenin şu anda 10 güne indirildiğini ifade ettiler ve bu ED raporu verilmesindeki yetkiyi de merkezden taşraya bıraktıklarını ifade ettiler. şimdi, 10 günlük süre tabii ki, son derece güzel, yatırımcı hiçbir şekilde beklemeyecek ve 10 gün içerisinde bu belgeyi alacak, Sayın Bakanın açıklamasından öyle anladım. şunu merak ediyorum, 10,5 aya, 18 aya, 24 aya kadar ulaşan ED raporu alma süresi nasıl bir kolaylık sağlanarak birden 10 güne indirildi? Bu kadar büyük formaliteler kaldırıldı mı? Bu nasıl oldu merak ediyorum. Eğer, gerçekten 10 güne inmiş bir süre varsa, hakikaten 10 günde bu belge veriliyorsa, evre koruma kavramından biraz uzaklaşmış olmaktan kaygı duyarım. İl müdürlüklerine verilmesi olumludur. Yani, yetkileri merkezde tutmak doğru değildir; ama, il müdürlükleri 10 gün içerisinde bu belgeyi veriyorsa, hakikaten o zaman için esasından uzaklaşmış oluyoruz gibi geliyor bana. Ayrıca, il müdürlükleri bu belgeyi verebilecek donanıma, kadroya sahip midir? Bilemiyorum, Sayın Bakan bu konuda bir açıklama yaparlarsa mutluluk olurum.

Belki evre yasasının vermiş olduğu yetkiler, görevler bu kadardır denilebilir, bilemiyorum, Sayın Bakanın açıklamaları buna biraz ışık tutacak. şunu merak ediyorum; evre Bakanlığı, evre koruma konusunda şikayet üzerine mi harekete geçmektedir, yoksa kendiliğinden harekete geçen bir yapıya, mevzuata mı sahiptir. Eğer, yle ise, rneğin, Türkiye'de birçok belediyede, il sınırları içerisindeki birçok belediyede ple deniz doldurma uygulaması vardır; iki yönlü evre kirliliği. Yani, p ortadan kaldırmaya yönelik bir eylem gibi gözükmekle birlikte, p ortadan kalkmıyor, ple çok daha kötü bir iş yapıyoruz, etkileri yıllarca denizi kirletme şeklinde gözükecek bir başka eylemi yapıyoruz, denizi dolduruyoruz. ple deniz doldurma konusundaki belediyelerin işlemleri konusunda acaba evre Bakanlığı bugüne kadar hangi işlemleri yapmıştır, hangi cezai müeyyideleri uygulamıştır, yoksa, böyle bir eylem suç olarak veya çevreyi kirleticiler bir eylem olarak telakki edilmiyor mu, bunu merak ediyorum.

2872 sayılı evre Yasasında değişiklik yapılmasına ilişkin çalışmalardan Sayın Bakan kısaca söz ettiler, o konuda bir iki önerim olacak. Mevcut evre yasasındaki cezalar tahmin ediyorum maktu cezalar, bunların güncelleştirilmesi, özellikle, ciroya bağlı bir hale getirilmesi uygun olacaktır, böylece cezalar enflasyona karşı korunmuş olacak ve daha etkin olacaktır. Rekabet Yasasında ciroya bağlı ceza uygulamaları vardır.

Yine, evre koruma bağlamında, halkın, vatandaşın veya sivil toplum örgütlerinin mutlaka evre korumayla ilgili karar alma faaliyetlerine katılmasında fayda var. evre Yasasını değiştirmeyi ngren tasarıda -tabii eski hükümetin tasarısıdır, yeni hükümetin o konudaki yaklaşımını bilemiyorum- buna yönelik halkın katılımı toplantısından söz eden bazı maddeler var. Biraz muğlak geri, iyi yazılmamış, yetkiyi de evre Bakanlığına veren bir düzenlemeyi öngörüyor. Bu halkın katılımı toplantısı daha organize, daha güzel bir şekilde ifade edilebilir. İlde olsun, merkezde olsun bu toplantılara mutlaka oy hakkına

sahip olmak üzere bu derneklerin veya vakıfların katılmasında fayda olur diye düşünüyorum.

Yine, tasarıda Çevre Bakanlığınca şekillendirilecek şekilde bir ön inceleme ve değerlendirme komisyonu kurulması öngörülüyor ÇED raporuyla ilgili. Eğer bu yetkiler ile devredilince burada bu komisyon kalacak mıdır kalmayacak mıdır veya ilde mi oluşturulacaktır bu komisyon bilemiyorum ama, eğer böyle bir komisyon kuruluyor ise, bunun sınırlarının, üyelerinin ve diğer bütün şartlarının yasada belirlenmesi yararlı olacaktır.

Kısaca bunları ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hamzaçebi'ye.

.....

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Teşekkür ederim Sayın Başkan. Çevre Bakanlığının bütçesi çok sınırlı, bu sınırlı bütçeyle çevre koruma alanında faaliyet göstermeye çalışacak. Bir de mutlaka bilinen; ama, diğer sorunların ağırlığı ve yoğunluğu nedeniyle konuşulmayan bir kirlilik türümüz daha var. O da görüntü kirliliğidir. Binaların cepheleri levhalarla dolu, bu levhalar da kent görünümünü bozan levhalar, bunlarla mücadele kolay. Çevre Bakanlığının alacağı bir kararla bunlar çözülebilir. Bu konuda Sayın Bakan bir şey yapmayı düşünüyor mu?

Teşekkür ederim.

.....

.....

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, soru faslına geçiyoruz; soru sorma süremiz 10 dakikadır.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)– Sayın Başkan, bir-iki dakika müsaade eder misiniz ?..

BAŞKAN – Söz kaydını bitirmiştik Sayın Hamzaçebi

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)– Çok kısa olarak bir iki cümleyle..

BAŞKAN – Çok kısa olsun o zaman...

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)– Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri, Dışişleri Bakanlığının değerli temsilcileri; sabrınızı taşırmadan birkaç dakika konuşmak istiyorum.

Öncelikle, Sayın Bakanın konuşma metninin 6 ncı sayfasında yer alan bir paragrafı Komisyonun dikkatine sunuyorum. Paragrafı aynen okuyacağım müsaadenizle; “Ekonomik kriterlere uyum çerçevesinde son dönemde malî sektör yeniden yapılandırılmış, kamu maliyesinde şeffaflık sağlanmış ve ekonominin rekabet gücü ve etkinliğini artıracak önlemler alınmıştır. Söz konusu yapısal önlemlerin somut etkileri şimdiden gözlenmeye başlanmıştır. Bu çerçevede makro ekonomik dengelerin yeniden kurulması ve serbest piyasa ekonomisinin tüm unsurlarıyla ve kesintisiz işleyişini amaçlayan Güçlü Ekonomiye Geçiş Programının taviz verilmeden uygulanması büyük önem taşımaktadır. “

Bildiğiniz gibi, güçlü ekonomiye geçiş programı geçen hükümet döneminde Sayın Kemal Derviş'in ekonomiden sorumlu devlet bakanı olarak, o hükümetin uygulamaya,

Derviş'in hazırlanmasına katkıda bulundu ve o hükümetin uygulamaya koyduğu bir programdı. Bu program, çoğunlukla sosyal boyutu olmadığı için eleştirildi, çok ağır eleştirildi. Tabii ki, 2001 yılında Türkiye'nin yaşadığı çok derin ekonomik krizden sonra sosyal boyutu olan program uygulamaya koymanın zorlukları vardır, ama, tabii ki daha çok sosyal boyutu olması gerekirdi böylesi programların. Bu program çokça eleştirildi, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti Mecliste sunmuş olduğu hükümet programında, IMF'le olan müzakerelerin yeniden yapılarak, yeni bir ekonomik program uygulanacağını ortaya koymuştu. Sayın bakanın açıklamalarından anlıyoruz ki, bu sosyal boyut kaygısından tamamen vazgeçilmiştir, eski hükümetin, Sayın Kemal Derviş'in de katkısı olan güçlü ekonomiye geçiş programını hiç taviz vermeden uygulayacaktır hükümet.

Bu keskin dönüşü sayın bakan bizlere söylemiş olduğu için teşekkür ediyorum. Yani, şu anlamda teşekkür ediyorum. Bu programı uygulayacak oldukları için değil, ama, taahhüt edilenlerden, vaat edilenlerden ne kadar kolaylıkla vazgeçildiğinin bir belgesi olarak buraya sundukları için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi'ye teşekkür ediyoruz.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)– Efendim, bir-iki cümlem daha var.

BAŞKAN – Pardon, bitirdiniz zannettim.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)– Söz almayacaktım, ama, madem söz aldım, bir-iki cümle daha belirtmek istiyorum, müsaade ederseniz, çok vaktinizi almayacağım.

BAŞKAN – Duraklayınca ben sizin bitirdiğinizi zannettim.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)– Hükümet yetkililerinin çok temel konularda çok hazırlıklı olmaları gerekir, doğal olarak bütün bakanların ve bürokrasinin de... Bürokrasi zaten her zaman konularına son derece hâkimdir ama, bu bürokrasinin başındaki kişiler olarak sayın bakanların da çok temel konularda çok hazırlıklı olarak konuşmaları gerekir. Bazı yetkililerin çok hazırlıksız konuşmaları, çok önemli değildir, hükümetin bazı bakanlarının konuşmalarının daha sonra aksinin ortaya çıkması veya farklı icraatlar yapılması o konularda çok önemli olmayabilir; bu, husus sadece bir inandırıcılık, güven sorunu olarak ortaya çıkar, gerisi önemli değildir : ama, çok temel konularda ifade edilen ve politika belirleyen açıklamalardan sonra, daha sonra çok keskin dönüşler yapılması güven sorunundan daha öte bir sonuç yaratır; ülke ekonomisini, ülkenin dışpolitikasını çok derinden etkileyen sonuçlar yaratır.

Örnek, vergi alanında hiçbir zaman hazırlıksız konuşulmaz; “vergileri indireceğiz”dedikten sonra vergileri artırmak veya yeni vergi getirmek olmaz. Bunu bir kenara bırakalım.

Bir örnek vereceğim. Geçmişte bir sayın bakan, devlet tahvili ve hazine bonusu faizlerine vergi koyacağız demiştir hemen ertesi günü yapılan ihalede, bu açıklamanın maliyeti, hazineye, faizlerin yükselmesi yönünde olmuştur. Veya ekonomiden sorumlu bakanımız eğer, çok hazırlıklı değilse, ayaküstü konuşursa, hemen faizler etkilenir bundan veya ekonomiye etkisi olacak kamu maliye politikalarına olumsuz etkileri olacak sonuçları olacaktır.

Dışpolitikada da öyledir. Ben, dışpolitikada uzman bir kişi değilim. Tabii ki, o konuda analizlere gitmem yanıltıcı olur, biraz kendi ihtisas alanımın dışına çıkmak olur; ama, Kıbrıs konusunda, ben, şimdi sayın bakanın açıklamasıyla hükümetin bugüne kadarki açıklamalarını karşılaştırıyorum, 180 derece bir dönüş var; Kıbrıs konusunda

bakılırsa, sayfa 2 ve sayfa 13'te. Sayın Bakanın açıklamaları çok keskin dönüşler içeriyor. Oysa, Kıbrıs konusunda Kıbrıs yönetimini, Sayın Denктаş'ı suçlayan, onu eleştiren açıklamaları hükümet yetkilileri çokça yaptılar. Hatta, bugüne kadar devlet politikası olarak sunulan ve bu devlet politikası olarak sunulan politikayı savunanları statükoculukla, hiçbir yeni şey ortaya koymamakla suçlayan bu anlayıştan hükümetin vazgeçerek, sayın bakanın vazgeçerek tekrar bu devlet politikası dediğimiz bugüne kadar yerleşmiş, benimsenmiş politikaya dönüşü biraz yadırgıyorum. Yani, iki davranış arasındaki çelişkiyi yadırgıyorum. Tabii ki, bu o politika doğru ise, ona tabii ki dönülmesi son derece güzel bir şeydir. Yine bir sonuçta bunun bir hata olduğu, eski savunulanların bir hata olduğu ve bu politikaya dönüldüğü anlaşılıyor; bu da mutluluk verici bir olay.

Son olarak küçük bir-iki şey söyleyeceğim. Sayın Bakan, açıklamasında, konuşmasında, personel sayısının yetersiz olduğunu ve Dışişleri Bakanlığının son derece kısıtlı personel sayısı ile çalıştığını ve bunun da mevcut personelin daha çok çalışmasıyla telafi edilmeye çalışıldığını ifade ettiler. O halde, 61 yaş olarak komisyondan geçen ve Genel Kurula inen kamu personel rejimindeki emeklilik yaş haddi sınırını 61 yaşa indiren bu tasarı nedeniyle, bu tasarinin daha sonra yasalaşacak olması halinde sayın bakan Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye dayanılarak, 61 yaşını geçmiş olan personelin emekli edilmemesi konusunda Bakanlar Kuruluna bir önerisi, bir teklifi olacak mıdır, onu merak ediyorum.

Yine Sayın Öymen'in önerisini son derece yerinde buluyorum. Türkiye'nin dış politika alanında lobiciliğe önem vermesi gerekir. Sayın Bakanın, burada, belki söylemediği; ama, konuşma metninde o cümleleri gördüm. Türkiye'nin tanıtımı, Türkiye'nin lehinde lobi oluşturma veya Türkiye aleyhindeki lobilerin faaliyetlerinin engellenmesi yönündeki faaliyetlere destek vermek amacıyla Dışişleri Bakanlığı bütçesine bu yönde bir ödenek ilavesinin de son derece uygun olduğunu düşünüyorum. Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi'ye teşekkür ediyoruz.

.....
.....

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Sayın Hamzaçebi, buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri; ben, Sayın Bakanın açıklamalarında büyük bir iddiayla Değindiği 2 B arazileri konusuna değinmek istiyorum.

Sayın Bakan da ifade ettiler, 2 B bizim mevzuatımızda 6831 sayılı Orman Yasasının 2 B maddesinde düzenlenmiştir. Orman sınırı dışına çıkarılan arazilerin tanımı yapılmaktadır. Yine 81 Anayasasının 169 ve 170 inci maddelerinde 31.12.1981 tarihine kadar orman sınırı dışına çıkarılmış olan arazilerin düzenlemesi yapılmaktadır. Yine, 2924 sayılı Orman Köylülerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun vardır, 3 üncü maddesine göre de bu araziler ancak orman köylüsünün desteklenmesi için kullanılır. Bunlar 2 B konusundaki çok temel mevzuattır. Yönetimi Orman Bakanlığına aitti, ancak önceki hükümetin Anayasaya aykırı bir şekilde yapmış olduğu düzenlemelerin Anayasa Mahkemesi tarafından iptali sonucunda, yanılıyorsam Sayın Bakan düzeltsin, şu anda yönetim Maliye Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğünde.

Miktarı nedir? 2 B arazilerinin miktarı Sayın Bakan 500 000 hektar olarak ifade ettiler, 97 yılında ben 420 000 hektar gibi hatırlıyordum, demek ki 500 000'e ulaşmış. Sayın Bakanın verdiği rakam tabii ki doğru rakamdır. İstanbul'da 16 000 hektardı, 20 000 hektar olduğunu öğreniyorum, Antalya'da 50 000 hektar. Böylesi çok önemli kentlerde çok büyük kentlerde çok büyük alanlara ulaşan bir değerdir 2 B arazileri. Gerçekten önemlidir. Bunların orman vasfı kaybolmuştur; ancak, hepsinde yoğun bir yapılaşma olmuş mudur; hayır. Hepsinde yoğun yapılaşma olmamıştır, hepsi kentlerin içerisinde kalmış olmakla birlikte veya mücavir alanlar içerisinde kalmış olmakla birlikte, hepsinde yoğun bir yapılaşma yoktur. Halen, bunların ağaçlandırılarak kazanılabilecek olanları vardır, tekrar ormana dönüştürülebilecek olanları vardır; ama, Sayın Bakanın yaklaşımından bu 500 000 hektara ulaşan arazinin satılarak bütçeye bir gelir elde edilmesi gibi bir projesi olduğunu anlıyorum. Bunun için de, Anayasayı değiştirmeyi düşündüklerini ifade ettiler. Doğrudur, bu arazilerin satılabilmesi için mutlaka Anayasa değişikliği lazım. Nitekim, gerek önceki hükümetin gerekse daha önceki hükümetlerin yapmış olduğu düzenlemeler Anayasa Mahkemesinden geri dönmüştür, iptal edilmiştir. Hatta, 90'lı yıllarda yapılan düzenlemede bunların satışından elde edilen gelirin bir fonda toplanarak bu fonun orman köylüsü için harcanması yönündeki düzenlemeyi dahi Anayasa Mahkemesi Anayasaya aykırı bulup iptal etmiştir.

Anayasa neden böyle bir hükmü öngörmüştür? Bir tarih koymuş, bir milat koymuş, bu tarihten öncesi orman vasfını kaybetmişse, tamam, bunu orman sınırı dışına çıkaralım; ama, ormanların tahribini ileride orman alanlarının küçülmesini, daralmasını önlemek için de bu alanları münhasıran orman köylüsünün desteklenmesi için kullanalım, başka bir amaçla değil. Anayasanın koymuş olduğu katı sınır bu şekilde.

Bu amaç yerine gelmiş mi, Anayasanın öngördüğü koruma amacı; hayır, yerine gelmemiş. Çok yoğun yapılaşmalar olmuş, İstanbul'da, Sultanbeyli'den tutun, Zekeriyaköye kadar, Dudullu'ya kadar, Ümraniye'ye kadar, Boğaz hattında birtakım yerlere kadar, Ömerli Baraj havzasına, Kurna Köye, Paşaköye kadar birçok yerde 2 B arazisi vardır ve buralarda yoğun yapılaşmalar olmuştur.

Bir kere şu yanılgıdan kurtulmak gerekir; 2 B arazileri sadece Orman Bakanlığının konusu değildir. Sayın Orman Bakanımız belki üzülecek, kırılacak; ama, eğer bu arazilerin düzenlenmesinden biz iyi sonuçlar almak istiyorsak, Orman Bakanlığı bunu kendi tekelinde olan bir konu olmaktan çıkarmalıdır. 2 B arazisi orman kadastro komisyonlarınca orman sınırı dışına çıkarıldıktan sonra, Orman Bakanının görevi ancak yasalar çerçevesinde orman köylüsünün desteklenmesi için olabilir. Bunun dışında bir amaç güdüyor ise, yani, bunları satalım, buradan bir gelir elde edelim... Bu, Orman Bakanlığının planlayabileceği bir konu değil. Orman Bakanlığı bürokrasisini bu konuda yetersiz bulmamla ilgisi yok bu değerlendirmemin, Orman Bakanlığı bürokrasisi orman konusunda ihtisas sahibidir. Artık "2 B arazisini satmayı planlıyoruz" dediğiniz anda konu başka bir yöne doğru gidiyor. Ne diyoruz; burada bir kentleşme olmuş, yapılaşma olmuş, kaymakamlık binaları var, Zekeriyaköydeki villalar var, Boğazda birtakım kooperatiflerin arsaları var, yapılaşmış, yüzlerce milyarlık daireler var bunların üzerinde, belki trilyonluk villalar var... Bu, artık, Orman Bakanlığının konusu olmaz. Bir kere Orman Bakanlığı kendisini bu konuda hakikaten görevli saymamalı. Orman Bakanlığı bir başka birimin koordinasyonunda yapılacak bir çalışmada görev alabilir.

Peki, satılmalı mı bunlar, ne yapılmalı, hakikaten, böyle bir sorun nasıl çözülmeli? Sayın Bakan “biz, 31.12.1981’i değiştirmeyeceğiz, onun öncesindeki orman sınırı dışına çıkarılmış olan arazilerden 500 000 hektarı, bu arazilerin tamamını satacağız; dolayısıyla, yeni 2 B’ler olur mu endişesini bertaraf eder kendiliğinden” diyor. Hayır, kesinlikle bertaraf etmez. Yeni 2 B’ler kesinlikle olacaktır. Size örnek vereceğim: Türkiye’de gecekondulaşma yönündeki eğilimler, işte köyden kente göç sonucu, işte büyük kentlerde nüfusun artması sonucunda, konut arzının artmaması, arsa üretilmemesi nedenleriyle gecekondular doğdu ve 775 sayılı Gecekondular Yasası 1966 yılında çıkarıldı. 775 sayılı Yasa çıkarken gecekondular sorununu çözüyordu, yani, o tarihe kadar yapılmış olanları bir şekilde yasal bir temele kavuşturuyordu ve ondan sonra da gecekondular yapılmasını önleyecekti. Hazine, arazileri belediyelere devredecekti, belediyeler orada arsa üreteceklerdi, konut üreteceklerdi vesaire. 1966 ya da 1967 yılındaki bu düzenlemeden sonra defalarca imar yasası çıktı, en son 1983 yılında 2983 sayılı İmar Affı çıktı. Halen, gecekondular var, 83 sonrası yapılanlar var. dolayısıyla, yeni 2 B’ler doğmayacak şeklindeki bir anlayışı ben doğru bulmuyorum. Bu düzenleme, anayasa maddelerinde, 169 ve 170 inci maddelerinde yapılacak düzenleme kesinlikle ileride yeni 2 B’ler yaratacaktır, yeni işgaller yaratacaktır. Sayın Bakanın bu açıklamaları dahi, Sayın Tayyip Erdoğan’ın bu konuda açıklamaları oldu, hatta 50 milyar dolarlık bir gelir beklediklerini ifade ettiler, bu açıklamaları dahi şu anda orman alanlarının yoğun bir şekilde işgaline neden olmaktadır. Hükümetin bu konudaki en yanlış yaklaşımlarından birisi maalesef bu olmuştur. Birisi vergi affıdır, vergi affının içeriğine girmiyorum “vergi affını yapacağız” sözü seçim öncesinde ifade edildi, hükümet kurulur kurulmaz Sayın Maliye Bakanı koltuğuna oturdu, ilk demeci vergi affı yapacağım lafı oldu; bütün bunlar vergi gelirlerini olumsuz etkiledi. Şimdi Sayın Orman Bakanımız da 2 B’leri affedeceğiz, bunları satacağız sözüyle, bu alandaki işgale ve orman tahribine istemeyerek teşvikçi olmuş oluyor; istediğini tahmin etmiyorum Orman Bakanının, ormanların küçülmesini, yok olmasını istemesi mümkün değildir; ancak, böyle bir tavır, yani, açık olma tavrı bir yönüyle belki güzel gibi gözüküyor; ama, bir yönüyle, diğer yönüyle baktığımızda, Türkiye gerçeğinde, bu, ormanların işgaline neden olur ve 2 B arazilerinin işgaline neden olur. Şu anda bu işgaller başlamıştır. Ben de bu görevlere bir dönem kafa yormuş, bu işlere kafa yormuş, bu görevlerde görev almış bir kişi olarak, ben de bu konuyla ilgiliyim ve bu işgallerin başladığını biliyorum. Hepiniz biliyorsunuz, bunu, çok yakın zamanda çok daha iyi göreceğiz.

İmar afları, hiçbir af çözüm değildir. Aflar, yeni bir döneme geçerken düşünülebilir. Peki, ne olacak, bunlar kalacak mı; yani, bu Sultanbeyli duracak mı, Zekeriyaköy duracak mı, kaymakamlık binaları duracak mı, kamu binaları, bu araziler üzerinde yasal olmayan bir şekilde yapılmış binalar duracak mı? Buna da cevap vermek gerekir tabii ki. Yani, sadece muhalefet olsun diyerek bu konuyu eleştirip ortada bırakmıyorum. Mutlaka bunların çözümleri vardır ve çözümleri olmak zorundadır. Devlet, bu arazilere, bu yapılaşmaya seyirci kalmaz, kalmamalıdır.

Sorun nereden geliyor? O zaman, buna bakmak gerekir. Neden gecekondular var? Neden yasaya aykırı yapılaşma var? Eğer kente göç varsa, kentte arsa ihtiyacı var demektir. Demek ki, bizim arsa üretim politikalarımız yeterince arsayı zamanında üretmiyor, böyle bir planlamamız yok. Burada bir yanlışımız var. Yoksa, o 2 B arazisi olsun, diğer araziler olsun, kaçak yapılaşmanın olduğu bu arazilerin, arsaların, o yapıları

yapan insanlara bir maliyeti var, birilerine bir bedel ödüyorlar; hiç kimse o arsayı, hazinenin, Orman Bakanlığının olmakla birlikte, bedava almıyor, birilerine bir bedel ödüyorlar. Bu bedel, insanın, yasal olarak üretilecek arsanın maliyetinden daha az değildir. Demek ki, sorun, birinci temel sorun, arsa üretim politikamız yanlış. Bunu gözden geçirmemiz lazım. Bunu düzeltmediğimiz sürece, biz, bu anayasa değişikliği -eğer, tabii, yapılırsa, bilemiyorum- hiçbir şekilde çözüm olmayacaktır, yeni işgallerin teşvikçisi olmaktan öteye gidemeyecektir.

İkincisi nedir; konut finansmanı... Konut, bugün, malî sistem tarafından finanse edilmiyor. Bunun çok temel bir nedeni var tabii. Devlet, son yıllarda piyasadaki bütün tasarrufları alıyor, borç ihtiyacı var ve bütün tasarrufları alıyor. Finans kesimi, özellikle böyle bir ortamda uzun vadeli konut kredileri açma şansına sahip değil. Devlet, burada, bu piyasada, konut finansmanını teşvik edecek düzenlemeler yapmak zorundadır. Maalesef, Konut Müsteşarlığı çok yanlış kurulmuştur. Konut Müsteşarlığı, geçen hükümet döneminde, sadece birkaç birimin bir müsteşarlık altında toplanıp bir şekli yaratılmış bir birimdir, hiçbir ihtiyaca cevap vermeyen, hiçbir şey, yani, eskisine kıyasla yeni bir şey yapmayan Toplu Konut İdaresi ve Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü bağlanmıştır bu müsteşarlığa. O Toplu Konutun ve Arsa Ofisinin eskiden yaptığı görevler neyse, aynen bu müsteşarlık altında bir şekilde yapılmaktadır. Sistemimize kazandırdığı hiçbir şey yoktur; sadece, bürokrasi yeni bir birim daha kazanmıştır. Devlet küçülsün derken, Konut Müsteşarlığı da bu küçülme sürecinde büyüyen devletin bir birimi olarak sisteme dahil olmuştur.

Konut Müsteşarlığı, gerçekte, bu konut finansmanını teşvik eden bir yapıda kurulabilirdi. Gelişmiş ülkelerde bunun örnekleri var. İkincil konutların menkul kıymete dönüştürülmesi, ikincil piyasalarda satılması, ipotek kredilerinin verilmesi; bunun öncülüğünü yapabilirdi Konut Müsteşarlığı. Maalesef, sistem, böyle bir finansman boyutuyla düşünülmediği için, bir bürokratik kademe yaratılmasından öteye gitmedi.

Şimdi, Orman Bakanlığımızın yaklaşımını, ben, bu nedenle çok çok eksik buluyorum ve bizim ormanlarımızı tahrip edecek, gerek orman alanlarının gerek şu andaki 2 B arazilerinin işgaline, yapılaşmasına yol açacak bir niyet olarak görüyorum, son derece yanlış buluyorum. Eğer bu konuda bir milat belirleyip, yeni bir döneme geçmek istiyorsak, biz, kesinlikle arsa üretim politikalarını gözden geçireceğiz, kesinlikle konut finansmanı dediğimiz modeli sistemimize kazandıracacağız, malî sistemin devletin teşvikiyle konut sektörüne uzun vadeli kredi açmasını sağlayacak bir yapıyı geliştireceğiz, geliştirmek zorundayız; aksi takdirde, hiçbir şey olmaz.

25 milyar dolar gelir mi; müsaadenizle, buna değinmek istiyorum. 25 milyar dolar, hayal demeyeceğim; çünkü, her proje bir hayal olarak başlar, 25 milyar dolar bir ütopya. Böyle bir rakam, 500 000 dolar çarpı 5 dolar metrekare eşittir 25 milyar dolar mantığı, gerçekleşmesi mümkün olmayan, gerçekçi olmayan bir mantık. Her hükümet, sıkıştığında, bu hazine arazilerine gidiyor. Her hükümet, hazine arazilerine gidip, sıkıştığı dönemlerde bunun satışından bir gelir elde edip, bütçeyi bununla denkleştirmek istiyor. Bu, hayaldir. 25 milyar dolarlık bir tasarruf var mıdır bir kere ekonomide gelip bu arazileri alacak; hayır, böyle bir tasarruf yok. Önce nedir bu sistemdeki tasarruflar? Devlet, içborç ihtiyacı için ne kadarlık bir tasarrufu almaktadır veya sistem ne kadar kredi açmaktadır; bütün bunlara bakmak gerekir. Yabancı sermaye gelir mi? Belki yabancı sermayenin

gelmesi düşünülebilir. Yani, bu Sultanbeyli için, vesaire için herhalde yabancı sermaye gelmez; üzerinde işgali olan kişiler bunu almayı düşünecektir. Dolayısıyla, bu, imkânsız bir gelirdir. Böyle bir gelir beklemek doğru değildir.

İkincisi, bu arazilere, bu varlığa sadece gelir gözüyle bakarak düzenleme yaparsak yanlış olur. Yani, biz, bu arazileri, bu arazilerin yapılaştığı yerlerde, kentlerde, bu semtleri, bu bölgeleri rehabilite edebilir miyiz, daha güzel semtler yaratabilir miyiz gözüyle bakmalıyız buraya. Eğer buradan bakarsak ve arsa üretimiyle, konut finansmanı ile ilgili politikalarla birlikte düşünürsek, gerçekten, yeni işgalleri önleriz, buraları da modern kentlerin modern semtleri haline getirmiş oluruz; ama hareket noktamız sadece gelir elde etmek olursa, üzülen söyleyeyim ki, ne bu gelir elde ederiz ne de faydalı bir iş yapmış oluruz; sonuçta, kentleri bugünkünden daha kötü bir konuma sokan, yeni işgalleri teşvik eden uygulamalar yapmış oluruz. İstanbul'a bakın, ikinci boğaz köprüsüne giden çevre yolundan bakın, yapılaşmanın ne kadar hızla arttığını göreceksiniz. Uçakla giderken, aşağıya doğru İstanbul'a bakın, 2 B alanlarındaki yapılaşmayı yoğun bir şekilde göreceksiniz. Sayın Bakan belki iyi niyetle bu konulara girmek istiyor; ancak, bunların bir sonuç getirmesi mümkün değildir, yanlıştır, eksiktir. Orman Bakanlığı bu işle kendisini görevli saymamalıdır, Orman Bakanlığının konusu değildir. Bu, kentleşme işidir, kent planlaması işidir, finansman eşidir, bir başka yerde düzenlenmelidir. Orman Bakanlığı bu arazileri başka yerlere devredebilir.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan, çok teşekkür ederim müsamahanız için.

Sayın Gürol Ergin'in değindiği bir konuya ben de değinmek istiyorum, gazetelerde okudum ben de, Sayın Bakanın bu yönde bir demeci var mı yok mu, bilemiyorum, burada kendisinden öğrenme imkânımız olacak. Ağaçlandırılacak olan arazilerde yüzde 6'ya kadar imar izni vermek, düşünemiyorum; yani, kişiler bu arazileri zaten almış, ağaçlandırmışlar, bir de bunlara yüzde 6'ya kadar imar izni vermek, yani, inanılmaz bir şey. Orman Bakanımız mutlaka söylememiştir; ben, tahmin etmiyorum böyle bir şey söylediğini. Hani zaman zaman söylüyoruz ya, en son söyleyecek kişi o bakandır diyoruz. Bu lafı da en son söyleyecek kişi veya hiç söylememesi gereken kişi Orman Bakanımızdır. Ben, tahmin etmiyorum söylediğine.

Çok kısaca, biraz zamanınızı alarak, görüşlerimi özetlemeye çalıştım.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi'ye teşekkür ediyoruz.